

Ενότητα 2: Η δύναμη των τεχνών ως φορέας αλλαγής

ο 2.2 ΤΡΟΠΟΙ ΜΕΓΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΥ ΜΕΣΩ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

 Περιγραφή μαθήματος	Το μάθημα προσφέρει παραδείγματα και βέλτιστες πρακτικές για την προσέγγιση οικολογικών θεμάτων μέσω της τέχνης
 Στόχος	Στόχος του μαθήματος είναι να εκπαιδεύσει και να εξοικειώσει με οικολογικά καλλιτεχνικά κινήματα και πρακτικές
 Μαθησιακά αποτελέσματα	Γνώση: <ul style="list-style-type: none"> • Προσδιορισμός του πώς η τέχνη μπορεί να συμβάλει στην καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής • Προσδιορισμός πρακτικών τρόπων ευαισθητοποίησης σχετικά με την κλιματική αλλαγή Δεξιότητες: <ul style="list-style-type: none"> • Ικανότητα δημιουργίας μιας σύνδεσης ανάμεσα στην τέχνη και το περιβάλλον • Χρήση των πληροφοριών που παρέχονται για αλλαγή της ατομικής συμπεριφοράς Στάσεις: <ul style="list-style-type: none"> • Προσέγγιση της κλιματικής αλλαγής ως αναπόσπαστο κομμάτι των πρακτικών σου

1. Περιβαλλοντική τέχνη - Ορισμός

Η Περιβαλλοντική Τέχνη είναι ένα κίνημα που υιοθετείται από καλλιτέχνες διαφόρων ειδικοτήτων, οι οποίοι εμπνέονται από τη φύση ή τη χρησιμοποιούν ως πρώτη ύλη, μεταφέροντας την ομορφιά της και ενθαρρύνοντάς μας να την φροντίσουμε. Τα φυσικά θαύματα του πλανήτη μας έχουν εμπνεύσει να εκφραστούμε με περισσότερους τρόπους από ότι με μόνο λόγια για χιλιάδες χρόνια. Από παλαιολιθικές ζωγραφιές σπηλαίων σε ψηφιακές φωτογραφίες υψηλής απόδοσης του ζωικού βασιλείου. Ωστόσο, η περιβαλλοντική κρίση που βιώνουμε τώρα έχει προωθήσει ένα νέο καλλιτεχνικό κίνημα που πηγαιίνει

πέρα από τη σύλληψη και την απεικόνιση της φύσης όπως στο παρελθόν, δηλαδή στη μετατροπή της φύσης στο ίδιο το έργο.

2. Τέχνη και φύση

Το πρώτο πράγμα που σου έρχεται στο μυαλό όταν σκέφτεσαι τη φύση στην τέχνη είναι τα τοπία. Αυτό το είδος ζωγραφικής είναι δημοφιλές στην Ασία από την αρχαιότητα, αλλά υποτιμήθηκε στην Ευρώπη μέχρι που έγινε της μόδας στην Ολλανδική μπαρόκ περίοδο και στη συνέχεια εξήχθη σε άλλες χώρες. Οι πιο γνωστοί τοπιογράφοι του κόσμου είναι μεταξύ άλλων ο Φλαμανδός δάσκαλος Jacob van Ruisdael, ο John Constable από την Αγγλία, ο Αμερικανός Thomas Cole, ο Ολλανδός Vincent Van Gogh και ο Monet και ο Cézanne από τη Γαλλία.

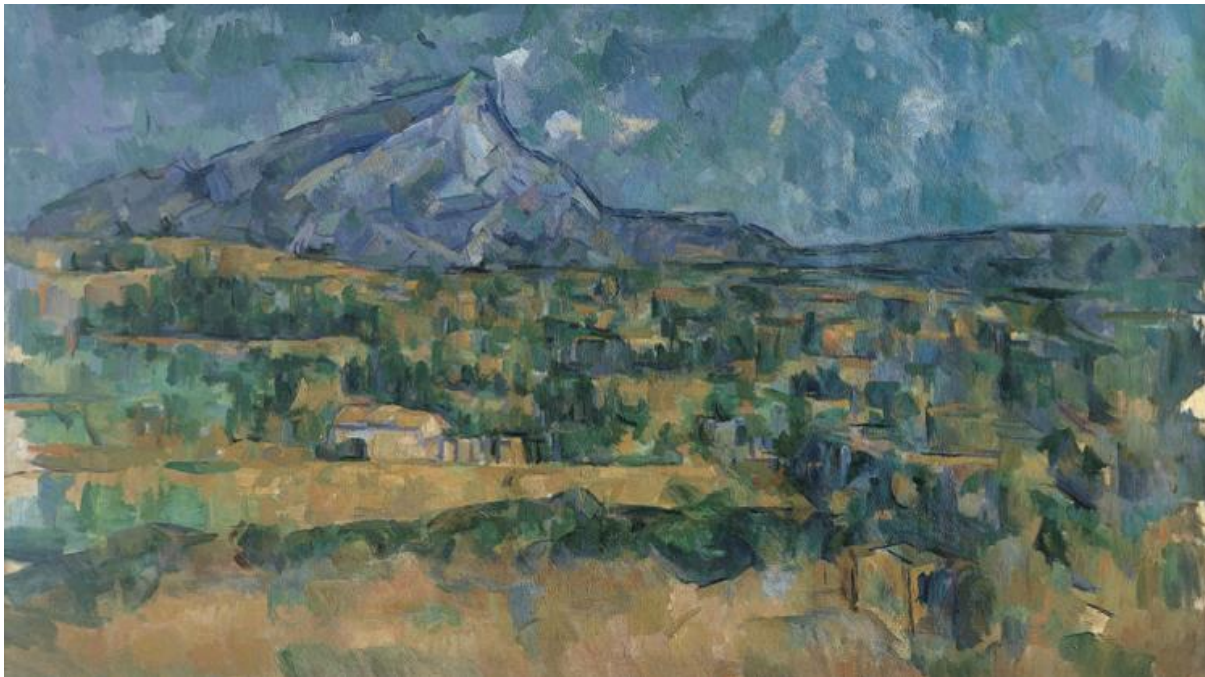
Η φύση είναι επίσης ένα επαναλαμβανόμενο θέμα σε άλλες εικαστικές τέχνες. Έχει εμπνεύσει τα πάντα, από τους κήπους των Βερσαλλιών (Γαλλία) από τον André Le Nôtre έως τα γλυπτά όπως το Peine del Viento από τον Eduardo Chillida στο San Sebastián (Ισπανία) και τις φωτογραφίες του Εθνικού Πάρκου Yosemite στις Ηνωμένες Πολιτείες από τον Καλιφορνιανό Ansel Adams. Η ιαπωνική αρχιτεκτονική αναμειγνύεται με το περιβάλλον χρησιμοποιώντας φυτικά υλικά όπως χαρτί, μπαμπού και ξύλο.

«Green Wheat Fields, Auvres», του Vincent Van Gogh (1890)

«The Poppy Field near Argenteuli», του Claude Monet (1875)

«Mont Sainte-Victoire», του Paul Cezanne, (1902-1906)

3. Χαρακτηριστικά και στόχοι της περιβαλλοντικής τέχνης

Η περιβαλλοντική τέχνη περιλαμβάνει αυτά τα παραδοσιακά είδη και τη σύγχρονη τέχνη, απευθυνόμενη στην ηθική και στον συντηρητικό ακτιβισμό. Αυτή η νέα προσέγγιση στην τέχνη εμφανίστηκε στο τέλος

της δεκαετίας του 60' και, σε αντίθεση με τα κλασικά, κάνει παραπάνω από το να απεικονίζει μονάχα ένα τοπίο ή να απλά περιλαμβάνει το περιβάλλον στις δημιουργίες του. Το περιβάλλον γίνεται έργο τέχνης, ώστε να ευαισθητοποιήσει το κοινό για τις βλάβες που προκαλούμε στο περιβάλλον και να μας καλέσει σε δράση.

Ο μολυσμένος αέρας και οι ωκεανοί μας, η υπερθέρμανση του πλανήτη, η αποψίλωση των δασών και οι συνέπειες της μαζικής κατανάλωσης για το περιβάλλον είναι μεταξύ των θεμάτων που πραγματεύεται η σύγχρονη περιβαλλοντική τέχνη μέσω της φωτογραφίας, της ζωγραφικής, του δράματος, του χορού και της γλυπτικής, μεταξύ άλλων κλάδων. Η Ecoart χρησιμοποιεί φυσικά, βιώσιμα υλικά όπως γη, πέτρες, φύλλα και κλαδιά.

Οι κύριοι στόχοι της περιβαλλοντικής τέχνης είναι:

- Ευαισθητοποίηση για τους κινδύνους που αντιμετωπίζει ο πλανήτης και προώθηση της διατήρησης του.
- Ενθάρρυνση της επικοινωνίας και της συμμετοχής των πολιτών στην προστασία της φύσης.
- Παροχή κινήτρων για την πολιτική δέσμευση για την καταπολέμηση της υπερθέρμανσης του πλανήτη και των επιπτώσεών της.

4. Ευκαιρίες δικτύωσης

Ακολουθώντας τους παραπάνω συνδέσμους μπορείς να βρεις πολυάριθμους οργανισμούς, έργα & πρωτοβουλίες που χτίζουν συνδέσεις μεταξύ του περιβάλλοντος και της τέχνης:

1. Καλλιτέχνες & Κλιματική Αλλαγή:
<https://artistsandclimatechange.com/organizations/>
2. Μουσείο Κλίματος, Ηνωμένο Βασίλειο:
<https://climatemuseumuk.org/2021/12/31/resources-networks-for-culture-change/>
3. Τέχνες για Βιώσιμους Μετασχηματισμούς:
<https://www.artsfortransformations.earth/networks>

ΚΛΕΙΔΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΤΕΧΝΗ

ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΥ

Χρήση διαφόρων καλλιτεχνικών κλάδων για εστίαση στη φύση και ευαισθητοποίηση του κοινού **για τα περιβαλλοντικά προβλήματα.**

ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΥΛΙΚΩΝ ΦΙΛΙΚΩΝ ΠΡΟΣ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Φυσικές πρώτες ύλες όπως άμμος, κλαδιά, φύλλα, πέτρες, φτερά κλπ. χρησιμοποιούνται για την κατασκευή έργων τέχνης.

ΕΝΘΑΡΡΥΝΣΗ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Βελτίωση της κατανόησης των φυσικών φαινομένων μέσω **επιστημονικών απεικονίσεων** και διεπιστημονικών πρακτικών.

ΣΕΒΑΣΜΟΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Τα έργα τέχνης που κατασκευάζονται με **βιοδιασπώμενα και ανακυκλώσιμα υλικά** δεν προκαλούν περιβαλλοντική ζημιά και τα έργα γίνονται μέρος του περιβάλλοντός τους.

Πηγή: UNALMED

Έλεγε τις γνώσεις σου, κάνοντας το ακόλουθο κουίζ

1^η Ερώτ.	Η περιβαλλοντική τέχνη εστιάζει σε ένα συγκεκριμένο θέμα.	Σωστό	Λάθος
2^η Ερώτ.	Το κίνημα περιβαλλοντικής τέχνης ξεκίνησε πρόσφατα	Σωστό	Λάθος
3^η Ερώτ.	Πολλοί γνωστοί καλλιτέχνες έχουν ασκήσει την περιβαλλοντική τέχνη όλα αυτά τα χρόνια	Σωστό	Λάθος
4^η Ερώτ.	Τα τρέχοντα περιβαλλοντικά ζητήματα είναι μεταξύ των θεμάτων της περιβαλλοντικής τέχνης	Σωστό	Λάθος
5^η Ερώτ.	Κλειδί για την περιβαλλοντική τέχνη αποτελεί η χρήση φιλικών προς το περιβάλλον υλικών	Σωστό	Λάθος

Σωστές απαντήσεις

Σωστό: Ε3, Ε4, Ε5

Λάθος: Ε1, Ε2

Μαθησιακές δραστηριότητες

 <p>Τύποι δραστηριοτήτων</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. «Τέχνη των σκουπιδιών» Δημιούργησε ένα έργο περιβαλλοντικής τέχνης χρησιμοποιώντας ανακυκλωμένα ή υλικά που βρήκες. 2. «Σχεδίαση αφίσας» Επίλεξε ένα περιβαλλοντικό θέμα για το οποίο επιθυμείς να ευαισθητοποιήσεις το κοινό. Δημιούργησε την αφίσα σου σε χαρτί μεγέθους A3 χρησιμοποιώντας μόνο εικόνες. Μπορείς να χρησιμοποιήσεις υλικά τέχνης ή προγράμματα όπως το Photoshop και το Illustrator. Μπορείς επίσης να συνδυάσεις και τα δύο, αν το επιθυμείς. Κατά τον σχεδιασμό, λάβε υπόψη τη διάταξη, τις εικόνες και την οπτικό γραμματισμό (δηλαδή την ικανότητα του κοινού να ερμηνεύει τις εικόνες). Η αφίσα σου πρέπει να πραγματεύεται μια δήλωση.
 <p>Σύνδεση δεξιοτήτων</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Δημιουργικότητα • Έκφραση • Ευαισθησία
 <p>Μέθοδοι διδασκαλίας</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Απεικόνιση • Καταιγισμός ιδεών
 <p>Απαιτούμενοι πόροι</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ποικιλία υλικών • Σημειωματάριο • Προγράμματα σχεδίασης
 <p>Διάρκεια</p>	40 λεπτά

